

ordnet nogen saadan Vielse, eller at den i sig selv skulde være nødvendig til et Gud velbehageligt Egtstabs." — Det var den ene Hovedgrund, som det ærede Medlem anførte. Den anden var den, at det kunde være godt at faa Folk i Tale, om det saa kun skulde være ved denne ene Lejlighed, Folk, som maatte fra deres Konfirmation indtil deres Vielse ikke havde sat deres Fod i Kirken. Jeg ved, der er flere ærede Medlemmer, der nære denne Tanke, men jeg tror ikke, den behøver nogen videre Imødegaaelse. Thi over for almindelige Mennesker, som have nogen Forstaaelse af Sandheden i den Tanke, der en Gang saa smukt blev udtrykt af Pastor C. S. Brandt, at „Manden virker kun i Frihed“, behøver man ikke at bruge mange Ord for at imødegaa en saadan Betragtning fra det ærede Medlems Side. De Folk, der virkelig ikke have sat deres Fod i Kirken, siden de bleve konfirmerede, og nu kun møde for Præsten, fordi de skulle det, ville sikkert ikke have noget „godt Sted“, som Præstens nok saa „gode Ord“ kunde finde.

Jeg kommer nu til det næste Standpunkt, nemlig dette, at det maatte kunde være rigtigt en Gang at komme til borgerligt Egtstabs, men at det i alt Fald for Tiden ikke er rigtigt. Det, man her paaberger sig, er navnlig dette, at Sagen ikke skulde være moden til Afgørelse, og vore egentlige Modstandere paa dette Punkt ere det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) og den højtærede Kultusminister. Jeg beklager at maatte mene ligesom den højtærede Minister, at de Udtalelser, som det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (S. Holm) fremsatte i Jorgaars og for Resten ogsaa ved Lovforslagets 1ste Behandling, kunne misforstaaes, som om det ærede Medlem var af samme Mening, at det ikke var betimeligt nu at gennemføre denne Sag. At dette maa være en Misforstaaelse ligger ikke blot i det ærede Medlems tidligere Stilling til denne Sag, idet han endog saa for 15—16 Aar siden virkede med saa stor Iver for at fremme den, men det ligger ogsaa i de Udtalelser, han er kommen med i Betænkningen, i den ubetingede Tilslutning, han for saa vidt har givet vore Udtalelser i Betænkningen, og i den Tilslutning, han har givet vore hertil sigtende Forslag. Jeg gaar altsaa ud fra, at det er en Misforstaaelse, men jeg indrømmer, at det ærede Medlems Udtalelser ere af den Natur, at de meget godt kunne bruges som en Dæmper paa de Dyster, der ellers maatte være fremme til at gaa videre ad den Vej, og det gør mig ondt, at det ærede Medlem derved er kommet til at modarbejde det, som han sikkert ogsaa ønsker

fremmet. Hans Udtalelser ville sikkert vise sig at kunne bruges og ville blive brugte af Sagens Modstandere. — Maatte jeg med det samme henvende et Par Ord til det ærede Medlem for Svendborg Amts 4de Valgkreds (Kr. Jensen), som ogsaa var inde paa dette, at der ikke var nogen bevidst Trang til denne Sag ude i Befolkningen, og at der derimod vilde være al Anledning til at gaa til det, vi foresloge i Fjor. Maa jeg over for denne hans Udtalelse sige, at den Tak, der kommer sent, er jo bedre end slet ingen. Det vilde imidlertid have glædet mig, om det ærede Medlem havde givet vort Forslag i Fjor sin Tilslutning, da det var for, thi da havde vi kun den sørgelige Erfaring at gøre, at det mødte Modstand hos det ærede Medlems Parti. Jeg betvivler ikke, at det ærede Medlem den Gang havde det samme Syn paa Sagen som nu, men vi mærkede desværre ikke noget dertil. Det er for øvrigt ikke første Gang, at vi bag efter have faaet Tak og Tilslutning hos vore samtidige til det Forslag, vi da kom med, men for sent; for sent, siger jeg, dels fordi den højtærede Minister — maatte paa Grund af den ringe Tilslutning, Forslaget fik — udtalte sig saa bestemt derimod, som han gjorde, og dels fordi jeg ogsaa frygter for, at selv om vi Forslagsstillere kunde gaa tilbage til det lidet, vi da vilde nøjes med, kunde vi ikke naa at faa fornøden Tilslutning i saa Henseende. Men hvad i øvrigt angaar dette, at der ikke skulde være nogen Trang i Befolkningen til denne Sag, ikke er nogen Forstaaelse deraf, da vil jeg sige i Tilslutning til, hvad der før er kommet frem — jeg tror at turde sige ikke mindst fra det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds — at hvis vi skulde vente, indtil der var en bevidst Trang i saa Henseende hos det store Flertal i Befolkningen, ja, muligvis endog til det Tidspunkt, som den højtærede Minister talte om, da „hele“ Befolkningen var enig om, at dette var noget, man absolut vilde have, saa kom det sikkert aldrig. I saa Henseende have vi en Pligt til at gaa forud, og den ærede Minister ikke mindst, som har fremsat det som Regeringens Program at ville lede Udviklingen og gaa i Spidsen derfor. Vi have alle en Pligt i den Henseende. Jeg skal tilslade mig i saa Henseende at citere en Udtalelse af en — jeg tør vel sige ellers saa konservativ Mand som afdøde Pastor Strøm i Marslev, der i Kirkekommissionen udtalte — det findes i Beretningen Side 403 — „Naar der af Martensen var lagt Vægt paa Stemmungen i Landet, og han havde utret, at Kommissionen vel vilde være for“ — jeg beder dette bemærket som Indskud, at